

Отклонения от социальных норм, несмотря на большое разнообразие, имеют некоторые общие черты, поддерживающие их существование, а подчас ведущие к их росту и распространности. По своей сути они сводятся к объективным и субъективным противоречиям общественного развития, которые нарушают взаимодействие личности с социальной средой и ведут к формам поведения индивидов, не согласующимся с существующей нормативной системой [10].

Литература:

1. Аристотель. Политика. М., 2002. С. 44.
2. Константинов Н. А. История педагогики. М., 1974. С. 16.
3. Полтарьгин Р. В. Профилактика преступности несовершеннолетних и молодежи (в условиях курортного региона): Монография / Под ред. Проф. Д.К. Нечвина. – М.: ВНИИ МВД России, 2004. – 100 с
4. Ермаков В. Д. Факторы, влияющие на динамику преступности несовершеннолетних: Сб. научн. трудов. – М., 1987. С. 24–25.
5. Гишинский Д. И., Афансьев В. С. Социология девиантного отклоняющегося поведения: Учебн. пос. – СПб., 1993. С. 7.
6. Антонян Ю.М., Самовичев Е.Г. Неблагоприятные условия формирования личности в детстве. М., 1983. С. 72.
7. Игошев К. Е., Миньковский Г. М. Семья. Дети. Школа. М., 1989. С. 3–4; Миньковский Г. М., Тузов А. П. Профилактика правонарушений среди несовершеннолетних. Киев, 1987. С. 91.
8. Государство и дети: Реальности России. М., 2000. С. 28.
9. Забрянский Г. И. Социология преступности несовершеннолетних. Минск, 1997. С. 9.
10. Л.П.Атикова, А.Ф.Лыков, В.В.Шулепов. Отклоняющееся (девиантное) поведение как причина преступности несовершеннолетних. Учебно-методическое пособие. Алматы. «Данекер», 2003, С.80.

ASPECTE DE DREPT COMPARAT LA INFRAȚIUNEA DE OMOR

Vasile BALAIKAN,
doctorand

SUMMARY

Our criminal code under the generic name of “homicide”, criminalizing acts that affect human life, as fundamental and indispensable attribute of the human person and to which the existence and being. These criminality set of special criminal law punishes the most serious attacks against him: murder, first degree murder, murder, infanticide, killing of guilt and determination, or facilitating suicide.

Defending the person and life is a constant that is common to all systems of law, life is not so protected by law as a biological phenomenon, but above all, as a social phenomenon, primary and absolute value of any company, as a condition indispensable to the very existence of human society. The law protects not only the interest of every individual to live, to preserve and prolong life, but especially the interest of society that every human life is preserved and respected by others, preservation of life of individuals is crucial for the existence of society can not only be conceived as composed of individuals alive.

Right to life of all people was solemnly proclaimed with bourgeois-democratic revolution, thus giving expression to the most noble aspirations of humanity. The same ideas were expressed by the Universal Declaration of Human Rights, adopted by UN General Assembly on December 10, 1948, which in Article 3 of the Declaration states that “Everyone has the right to life, liberty and inviolability of person” and the Covenant on Civil and Political Rights provides in Article 6 point 1 that “the inherent right to life is the human person, this right shall be protected by law and nobody can be deprived of life arbitrarily.

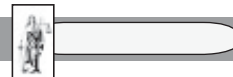
Considerații introductive

Codul nostru penal sub denumirea generică de „omucidere”, incriminează faptele care aduc atingere vieții omului, ca atribut fundamental și indispensabil al persoanei umane și de care depinde existența și ființa sa. Aceste incriminări stabilite de partea specială a dreptului penal sancționează cele mai grave atentate împotriva persoanei: omorul, omorul calificat, omorul deosebit de grav, pruncuciderea, uciderea din culpă și determinarea sau înlesnirea sinuciderii.

A părarea persoanei și vieții, constituie o preocupare constantă ce este comună tuturor sistemelor de drept, viața fiind ocrotită de lege nu atât ca fenomen biologic, ci mai presus de toate, ca fenomen social, ca valoare primară și absolută a oricărei societăți, ca o condiție indispensabilă a însăși existenței societății omenești. Legea ocrotește nu numai interesul fiecărui individ de a trăi, de a-și conserva și prelungi viața, dar mai ales, interesul societății ca viața fiecărui om să fie păstrată și respectată de ceilalți, conservarea vieții

individului fiind hotărâtoare pentru existența societății, care nu poate fi concepută decât ca formată din indivizi în viață.

Dreptul la viață al tuturor oamenilor a fost proclamat solemn odată cu revoluțiile burghezo-democratice, dându-se astfel expresie celor mai nobile năzuințe ale omenirii. Aceleași idei au fost exprimate și prin Declarația universală a drepturilor omului, adoptată de Adunarea Generală a O.N.U. la 10 decembrie 1948, unde în art.3 din Declarație, se arată că „, orice om are dreptul la viață, libertate și la inviolabilitatea

persoanei”, iar Pactul cu privire la drepturile civile și politice prevede în art.6 pct.1 că „dreptul la viață este inerent persoanei umane, acest drept trebuie ocrotit prin lege și nimeni nu poate fi privat de viața sa în mod arbitrar”.

Acest drept figurează și în alte importante documente internaționale și anume, în Convenția europeană (art.2) pentru protecția drepturilor omului și libertăților fundamentale, cât și în Documentul Reuniunii de la Copenhaga a Conferinței pentru dimensiunea umană a C.S.C.E.

Constituția României, adoptată în decembrie 1991 și modificată la 19 octombrie 2003 în urma referendumului, reglementează și garantează la art. 22 „dreptul la viață și la integritate fizică și psihică”:

„Dreptul la viață, precum și dreptul la integritate fizică și psihică este recunoscut tuturor persoanelor, nici o persoană nu poate fi supusă la tortură, precum și nici unei pedepse inumane sau degradante iar pedeapsa cu moartea este interzisă”.

Ocrotirea persoanelor împotriva actelor îndreptate contra vieții s-a impus ca o necesitate obiectivă încă din timpurile cele mai îndepărtate. Cei care suprimau viața unui membru al grupului social erau alungați din comunitate și, atunci când acest lucru nu prezenta un pericol pentru trib, părțile interesate aveau la îndemână posibilitatea răzbunării fiind inițial, nelimitată. Făptuitorul alungat din cadrul tribului și lipsit de protecția grupului era practic, condamnat la dispariție. Treptat, un rol mai mare revine răzbunării limitate denumită și legea talionului, răul suferit de cel vinovat neputând să depășească răul pricinuit victimei.

În Grecia antică omorul era pedepsit chiar dacă era involuntar sau premeditat. Omorul premeditat se judeca în Aeropag, în complet alcătuit din mai mulți arhonți aleși pe viață și prezidat de arhonte-rege.

Oratorii erau obligați să se rezume la expunerea faptelor și să nu apeleze la pasiuni sau milă, iar sentințele cuprindeau, fie o soluție de condamnare la moarte, fie o soluție de achitare. În caz de paritate de voturi, președintele adăuga un vot în favoarea condamnatului.

În Roma antică, exercitarea dreptului la viață și la moarte de către un ascendent asupra descendenților supuși autorității sale, nu constituia faptă de omucidere astfel că, până în epoca împăratului Constantin cel Mare era posibilă uciderea fiului supus puterii părintești de către acela care era investit cu o asemenea autoritate. Era însă apărât de pedeapsă cel care a ucis pe ruda adulterină.

Cel mai vechi cuvânt roman care denumea omuciderea era „Paricidium” ceea ce însemna „uciderea intenționată a unei persoane”. Numai spre finele Republicii acest termen va denumi exclusiv uciderea unei rude, crimă pentru care s-a păstrat vechea pedeapsă pentru omucidere în general.

Un aspect care ar putea fi interpretat ca referitor la premeditare, este evidențiat de cuvântul „homicidus”, care apare în latina clasică pe lângă noțiunile „sicarius”-ucigaș plătit și „veneficius” -otrăvitor.

Legea lui Sylla asupra ucigașilor plătiți și otrăvitorilor (lex Cornelia de sicariis et veneficiis) a rămas fundamentală în această materie, în timp ce legea lui Pompei asupra uciderii unei rude, nu a făcut decât să modifice sancțiunile.

În dreptul barbar, spre deosebire de dreptul roman, numai începând cu sfârșitul Evului Mediu, pe lângă omorul simplu se pedepsea și omorul agravat, omorul prin mandat, omorul unei rude, omorul patronului, asasinatul (denumire ce era dată inițial omorului prin mandat, dar care a fost extinsă apoi și la omorul premeditat).

În ceea ce privește legiurile românești, o deosebire între actul spontan de ucidere și actul preme-

ditat s-a făcut încă din primele astfel de reglementări, precum Cartea românească de învățătură. Tot aici, paricidul se referea la uciderea părinților, copiilor, fraților, soției sau soțului și se pedepsea cu moartea, judecătorii hotărând numai asupra modului în care se va executa pedeapsa.

Anterioară Codului penal, Legiuirea Caragea a fost ultima legiuire feudală, ea cuprinzând dispoziții despre omorul cugetat („omorul cugetat, singur sau dimpreună cu altul, să se omoare...”).

Legea penală română în vigoare, după cum se știe, incriminează faptele contra vieții într-o secțiune distinctă, numită generic omucidere. Legiuitorul roman din 1969 a simplificat mult această materie, sistematizând mai bine diferitele ipoteze legislative ale omorului, pe lângă faptul că a incriminat numai cele mai semnificative fapte care se săvârșesc contra vieții. Aceasta a însemnat un progres evident față de legile penale române anterioare.

Astfel, Codul penal din 1865 incrimina ca fapte contra vieții: omorul simplu; omorul comis cu precugetare sau gândire (asasinat); părintuciderea; pruncuciderea; otrăvirea și omorul fără voie.

Tot astfel, Codul penal intrat în vigoare în 1936, cuprindea mai multe ipoteze de fapte contra vieții. Astfel, erau incriminate: omorul simplu; omorul în forme agravate; pruncuciderea; oferta de omor; omorul din culpă; omorul la rugămintea victimei; determinarea la sinucidere; omorul din milă pentru suferințele victimei; sinuciderea prin tragere la sorți.

Drept comparat în materia infracțiunii de omor și omor calificat

Legea penală italiană incriminează ca fapte contra vieții: omorul simplu, omorul agravat, omorul comis în alte circumstanțe agravate, infanticidul, omorul cu consimțământul victimei, instigarea sau înlesnirea sinuciderii, omorul

praeterintenționat și omuciderea din culpă.

Legea penală germană, incriminează ca infracțiuni contra vieții: omorul agravat, loviturile mortale, omorul comis în condiții atenuante, omorul la cerere, avortul, genocidul, abandonul și omorul din culpă.

Deși legea penală italiană și germană se situează pe aceeași poziție în ceea ce privește momentul începerii vieții, atitudinea față de infracțiunea de avort, de exemplu, este diferită. Astfel, legea germană consideră avortul o infracțiune contra vieții, pe când legea italiană sistematiza această infracțiune până în 1978, în titlul 10, intitulat „infracțiuni contra integrității corporale și sănătății neamului”. După 1978, acest titlu a fost abrogat, reglementările în materie, făcând obiectul unei legi speciale. Soluția italiană este apropiată de cea a legii penale române, care reglementează avortul, nu în cadrul infracțiunilor contra vieții, ci a celor contra integrității corporale sau a sănătății.

Legea penală franceză, incriminează sub denumirea de „infracțiuni contra vieții”: omorul simplu, omorul în formă agravată (sunt prevăzute trei categorii de circumstanțe agravante), atentatul la viața altuia prin otrăvire, text care nu a figurat în proiectul inițial, fiind introdus de Parlament prin reproducerea art. 301 din Codul penal anterior și omorul din culpă.

Infracțiunea de „provocare la sinucidere” (asemănătoare celei prevăzute de legea penală română în art. 179, în cadrul capitolului referitor la infracțiunile contra vieții), este incriminată în capitolul al III-lea sub denumirea de “punerea în pericol a persoanei”, într-o secțiune autonomă intitulată provocarea la sinucidere. Tot acolo sunt incriminate și faptele de „propagandă sau publicitate în favoarea produselor, obiectelor sau metodelor preconizate ca mijloace de sinucidere”.

În sfârșit, Codul penal spaniol,

incriminează în „omuciderea și formele sale”: omorul simplu, omorul în circumstanțe agravante, omorul din culpă, îndemnul la sinucidere și omorul la cerere.

După cum se observă, reglementarea spaniolă se apropie mult de cea română, cu excepția neincriminării distincte a pruncuciderii și a incriminării în schimb, a faptei de omor la cerere.

O primă concluzie care s-ar putea desprinde din această analiză istorică și de drept comparat a infracțiunilor contra vieții, ar fi aceea că majoritatea legislațiilor moderne incriminează faptele de omor simplu, omor agravat (cu una, două sau trei forme agravate) și omor din culpă. Pruncucideria este incriminată numai de unele legislații (română, italiană), alte legislații asimilând aceste fapte cu cele de omor (legea penală franceză, germană, spaniolă).

A doua concluzie se referă la formele agravate. Cea mai simplă formulare a circumstanțelor agravante, o cuprinde legea spaniolă. După această lege, omorul se pedepsește mai grav când „este comis:

- cu perfidie,
- ca preț, cu promisiune, recompensă,
- cu înverșunare,
- amplificând deliberat și inuman durerea victimei.

În acest caz, pedeapsa este închisoarea de la 15 la 20 de ani. Dacă fapta se constituie în condițiile mai multor circumstanțe agravante, pedeapsa este închisoarea de la 20 la 25 de ani. Este de reținut că limitele pedepsei pentru omor simplu sunt prevăzute de la 10 la 15 ani.

Foarte simplă este și reglementarea legii penale germane. În acest caz, omorul are caracter grav când este comis din plăcerea de a ucide sau de a-și satisface pornirile sexuale ori din lăcomie sau din alte motive josnice, prin viclenie, cruzime, prin mijloace prezentând un

pericol comun sau pentru a înlesni sau a ascunde o altă infracțiune. În aceste situații, omorul se pedepsește cu detențiune pe viață.

Ceea ce este asemănător în cele două legislații de mai sus, sunt agravantele privitoare la atitudinea psihică a făptuitorului (motive josnice, perfidie, înverșunare, viclenie, plăcere, satisfacție sau scopul de a înlesni sau de a ascunde o altă infracțiune, a primi o recompensă, un preț, a îndeplini o promisiune) și, în secundar, modul de săvârșire a faptei (prin cruzimi sau prin mijloace prezentând un pericol comun).

Mult mai numeroase și mai diversificate sunt circumstanțele agravante ale omorului cuprinse în legislația română, franceză, italiană și nord-americană.

Astfel, după legea penală italiană constituie circumstanțe de agravare (iar pedeapsa este închisoarea pe viață, după abrogarea pedepsei cu moartea):

- ✓ omorul săvârșit pentru a executa sau a ascunde o altă infracțiune sau pentru a obține ori pentru a asigura obținerea pentru sine sau pentru altul a produsului, a prețului sau a nepedepsirii pentru o altă infracțiune,
- ✓ omorul comis contra unui ascendent sau descendent,
- ✓ când concură una dintre următoarele circumstanțe: a acționat din motive josnice sau ușurate, a folosit chinuri, maltratări ori a acționat cu cruzime față de victimă sau când s-a folosit de un mijloc otrăvitor ori de alt mijloc insidios sau când s-a comis cu premeditare,
- ✓ când fapta s-a comis de un fugar pentru a se sustrage de la arestare, captură sau încarcerare sau pentru a-și procura mijloace de subzistență în timpul cât era fugar,
- ✓ când omorul s-a comis de un asociat la infracțiune pentru a se sustrage de la arestare, captură sau încarcerare,
- ✓ cu ocazia săvârșirii vre-

nea dintre infracțiunile prevăzute în art. 519 (viol), art. 520 (viol prin abuz de autoritate) și art. 522 (acte violente de desfrâu).

Pedeapsa este închisoarea de la 24 la 30 de ani când fapta a fost comisă asupra soțului, fratelui, surorii, tatălui sau mamei adoptive sau asupra fiului adoptiv sau asupra unui afin în linie directă.

Codul penal francez cuprinde de asemenea, o varietate de circumstanțe agravante. Astfel, în timp ce omorul simplu se pedepsește cu închisoare până la 30 de ani, omorul este agravat și se pedepsește cu închisoare pe viață:

- omorul săvârșit în scopul de a pregăti sau de a înlesni săvârșirea unei infracțiuni ori de a favoriza fuga sau de a asigura nepedepsirea autorului sau a complicelui;

- când precede, însoțește sau urmează o altă crimă;

- omorul comis cu premeditare (asasinat);

- omorul comis asupra unui minor de până la 15 ani ori asupra unui ascendent legitim sau natural ori asupra tatălui sau mamei adoptive;

- asupra unei persoane a cărei stare deosebit de vulnerabilă (datorită vârstei, bolii, unei infirmități sau deficiențe fizice sau psihice sau stării de graviditate), era aparentă sau cunoscută de autor;

- asupra unui martor, victime, parte civilă, fie pentru a o împiedica să denunțe fapta, să formuleze plângere sau să depună ca martor în justiție, fie din cauza denunțării, a plângerii sau a depoziției sale,

- asupra unui magistrat, jurist, avocat, funcționar public sau ministerial sau asupra oricărei alte persoane care deține o autoritate publică sau este însărcinat cu o atribuție în serviciul public, în exercițiul sau cu ocazia exercitării funcțiilor sau atribuțiilor sale, când calitatea victimei este aparentă sau cunoscută de făptuitor.

Tot astfel, legea penală română prevede omorul agravat sub două

forme: omor calificat și omor deosebit de grav.

În legislația nord-americană, constituie circumstanțe agravante ale omorului:

- comiterea faptei după condamnarea la închisoare ori când făptuitorul a mai fost condamnat pentru omor sau pentru o faptă săvârșită prin amenințarea victimei cu acte de violență;

- comiterea unui alt omor în timpul săvârșirii aceluși omor;

- când făptuitorul, cu știință, a creat riscul morții mai multor persoane;

- când omorul a fost săvârșit deoarece făptuitorul s-a obligat la aceasta sau a fost complice la comiterea faptei sau a încercat să o comită ori imediat după comitere sau în încercarea de a o comite a săvârșit un jaf, răpire de femei, acte sexuale anormale prin forță sau amenințare cu forța, incendiere, spargere sau răpire de copii;

- când omorul s-a săvârșit în scopul evitării sau prevenirii arestării;

- când omorul s-a săvârșit în scopul evadării dintr-o pază legală;

- când omorul s-a săvârșit cu cruzime, cu atrocitate, făptuitorul manifestând o excepțională depravare.

- când omorul s-a săvârșit pentru a obține un câștig;

Categoriile de circumstanțe agravante sunt mult mai diversificate în această din urmă legislație. Pe lângă agravante, care se referă la atitudinea psihică (premeditarea, mobilul, scopul) ori agravante privind modul de comitere a infracțiunii, apar agravante referitoare la calitatea subiectului activ (soț, rudă apropiată, o persoană care a mai săvârșit un omor) sau la calitatea subiectului pasiv (soț, rudă apropiată, două sau mai multe persoane, femeie gravidă, minor până la 15 ani, persoană vulnerabilă, funcționar public sau ministerial, tec .). Dintre agravantele menționate, cea mai controversată

este circumstanța agravantă a premeditării.

Considerații generale asupra părții speciale a Codului penal

Dreptul penal, ca ramură a sistemului de drept, este alcătuită din două părți: partea generală și partea specială, părți care, deși sunt strâns legate între ele, prezintă totuși anumite particularități.

Unii autori, îndeosebi cei francezi, pornind de la aceste particularități, sunt înclinați să admită chiar existența unui drept penal general și a unui drept penal special. Un asemenea punct de vedere nu a fost și nu este împărtășit în literatura noastră juridică, aceasta admițând numai diviziunea dreptului penal într-o parte generală și una specială, considerând ansamblul dreptului penal ca fiind o ramură de drept cu caracter unitar.

Partea specială a Codului penal cuprinde norme care, spre deosebire de cele generale, nu prevăd reguli ce se aplică la modul general, tuturor faptelor ce prezintă pericolul social al infracțiunii, ci reglementează lupta împotriva infracționalității chiar prin stabilirea acestor fapte, precum și prin stabilirea sancțiunilor aplicabile celor ce le săvârșesc.

Putem defini partea specială a dreptului penal ca fiind acea parte ce cuprinde ansamblul normelor penale și în care sunt stabilite faptele de pericol social ce constituie infracțiuni, precum și sancțiunile ce se aplică celor care le săvârșesc.

Între partea specială și cea generală a dreptului penal există o strânsă legătură. Astfel, ambele constituie părți ale aceleiași ramuri de drept și urmăresc aceeași finalitate, apărarea unor valori fundamentale în existența cărora societatea este interesată în mod vital: suveranitatea, independența, unitatea statului, persoana și drepturile sale, dreptul de proprietate, precum și întreaga ordine de drept.

Se observă că, primordială în actualul Cod penal este apărarea

siguranței statului. De lege ferenda, se preconizează ca infracțiunile contra persoanei să ocupe primul titlu al viitorului Cod penal, având în vedere o politică penală care să țină cont în primul rând de siguranța persoanei, de viața acesteia, de sănătatea, integritatea corporală, libertatea și demnitatea persoanei.

Fixând cadrul legal al fiecărei fapte ce constituie infracțiune, normele penale speciale înfăptuiesc principiile și regulile stabilite în partea generală a codului pe care astfel le concretizează și cărora le dau prin aceasta, importanță practică.

Rolul deosebit de important al dreptului penal în ceea ce privește apărarea valorilor fundamentale ale societății, se evidențiază cu mare pregnanță tocmai în partea specială. Prevăzând și sancționând cu severitate faptele îndreptate împotriva persoanei, împotriva atributelor esențiale ale ființei și personalității umane, ca și pe cele îndreptate împotriva celorlalte drepturi și libertăți ale omului, normele penale speciale apără interesele care îi sunt recunoscute și prin a căror atingere s-ar afecta grav un interes social general.

Părții speciale a științei dreptului penal, îi revine sarcina de a examina fiecare din faptele prevăzute de normele penale speciale, precum și modul în care acestea sunt sancționate, pentru a asigura înțelegerea justă și aplicarea lor uniformă de către toate organele judiciare, în strictă concordanță cu voința legiuitorului.

Cu alte cuvinte, partea specială a Codului penal trebuie să înarmeze pe cei ce aplică normele penale speciale, cu cunoștințele necesare și să le formeze aptitudinea de a face o corectă încadrare juridică a faptelor, aceasta asigurând legalitatea în realizarea sarcinilor justiției penale.

Ocotirea penală a vieții persoanei

Omul reprezintă, cu siguran-

ță, valoarea cea mai de preț și de aceea, legea penală îl apără atât în ceea ce privește existența sa fizică și atributele fundamentale ale personalității sale, cât și în ceea ce privește toate celelalte drepturi și interese ce-i sunt recunoscute.

Făcând distincția între faptele de pericol social îndreptate împotriva drepturilor absolute privitoare la existența fizică și la principalele atribute ale ființei și personalității umane pe de o parte, și faptele de pericol social îndreptate împotriva altor drepturi și interese ale persoanei, pe de altă parte, legiuitorul a inclus pe cele dintâi într-o categorie distinctă de infracțiuni, concretizată în titlul infracțiuni contra persoanei.

Ocotirea persoanei prin mijlocirea legii penale se înscrie printre cele mai importante obiective ale dreptului penal; persoana omului este apărută atât sub aspectul personalității sale fizice (viața, integritatea corporală, sănătatea), cât și a personalității sale morale (demnitate, onoare, libertate, etc.).

În cadrul ocotirii penale a persoanei, locul central îl ocupă apărarea vieții omului.

Viața, ca însușire biologică a individului, constituie atributul sintetic și fundamental fără de care nu ar putea exista nici una dintre celelalte însușiri ale persoanei. Ea reprezintă bunul, valoarea cea mai de preț a individului, condiția supremă a existenței și afirmării rolului său în cadrul grupului social.

Societatea, de asemenea, nu poate fi concepută decât prin existența unor oameni, ceea ce înseamnă că viața indivizilor devine o condiție supremă a existenței societății însăși. Fără respectarea vieții nu este posibilă nici colectivitatea, nici conviețuirea socială.

Implicarea dreptului în reglementarea relațiilor sociale și în ocotirea valorilor sociale, a transformat aceste relații în raporturi juridice, iar raporturile juridice care se nasc și se dezvoltă în jurul valo-

rilor sociale ocrotite, devin obiectul juridic al infracțiunii.

Viața devine astfel, dintr-o valoare biologică, o valoare socială și juridică, adică un drept absolut la viață al individului, drept a cărui ocrotire este constatată de legea și doctrina penală și pe care toți cei din jur trebuie să-l respecte. Mai mult chiar, ocotirea vieții înseamnă apărarea tuturor relațiilor sociale normale și utile, deoarece fără persoana în viață, aceste relații nu ar fi posibile.

Bibliografie

1. Alexandru Boroș – Infracțiuni contra vieții, Editura Național, 1996;
2. Alexandru Boroș, Gheorghe Nistoreanu – Drept penal, Partea specială, Editura All Beck, București, 2002;
3. Alexandru Boroș – Drept penal, Partea generală, Editura All Beck, București, 2002;
4. Gheorghe Nistoreanu, Vasile Dobrinioiu, Ion Molnar, Ilie Pascu, Alexandru Boroș, Valerică Lazăr – Drept penal. Partea specială, Editura Continent, XXI, București, 1995;
5. Vintilă Dongoroz, Siegfried Kahane, Ion Oancea, Iosif Fodor, Nicoleta Iliescu, Constantin Bulai, Rodica Stănoiu, Victor Roșca – Explicații;
6. Vintilă Dongoroz, Siegfried Kahane, Ion Oancea, Iosif Fodor, Nicoleta Iliescu, Constantin Bulai, Rodica Stănoiu – Explicații teoretice ale Codului penal roman, Partea generală, vol. I, Editura Academiei, București, 1969;
7. Vintilă Dongoroz – Drept penal, București, 1939;
8. Constantin Bulai – Cours de drept penal, Partea specială, vol. I, București, 1975;
9. Vladimir Beliş – Medicină legală, Editura Juridică, ediția a IV-a, București, 2003;
10. Giuseppe Bettiol – Dritto penale, Parte generale, ottavo edizione, CEDAM, Padova, 1973.